

Výstava připravená Masarykovou univerzitou a Moravským zemským archivem představí unikátní doklady knižní kultury na Moravě

19.4.2024 - | Masarykova univerzita

Od 23. dubna do 19. května na ní bude k vidění mimo jiné nejstarší originální archiválie uchovávaná v Moravském zemském archivu - zlomek lekcionáře z 9. století, jehož další část je uložena v americkém Chicagu, dále antifonář Elišky Rejčky, vzácné rukopisy z farní knihovny kostela sv. Jakuba v Brně či Brněnská právní kniha Václava z Jihlavy z 15. století. Návštěvníci také spatří vybrané ukázky produkce nejstarší brněnské tiskárny. Řada jedinečných rukopisů bude vystavena vůbec poprvé.

Výstavu připravili pedagogové a studenti Ústavu pomocných věd historických Filozofické fakulty Masarykovy univerzity ve spolupráci s Moravským zemským archivem. Významnými zápůjčkami přispěli také Archiv města Brna, Zemský archiv v Opavě a dále Knihovna Národního muzea v Praze, Moravská zemská knihovna, Vědecká knihovna v Olomouci a řada dalších institucí. „Je to unikátní výstava, protože vedle sebe bude poprvé ležet řada materiálů, které se v takové vzájemné blízkosti naposledy setkaly možná někdy ve středověku. Na jedno místo navíc alespoň na chvíli vrátíme artefakty, které Moravu opustily už poměrně záhy ve středověku,“ vysvětluje Dalibor Havel, jeden ze spoluautorů výstavy.

„Jedná se již o třetí společný výstavní projekt, který s Moravským zemským archivem realizujeme,“ upozornil Petr Elbel, vedoucí Ústavu pomocných věd historických a archivnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity. „V roce 2019 jsme připravili výstavu o italském šlechtickém rodu Collalto na Moravě, o kterou se nyní například zajímají historici z italského Trevisa, a v roce 2021 výstavu o vztazích Moravy a papežství ve středověku a raném novověku. Zájem návštěvníků ukazuje, že je to skvělá cesta, jak prezentovat kulturní dědictví skryté v českých archivech.“

Výstava se tentokrát zaměří na vzácné rukopisy a knihy. Proto ji také tematicky doprovodí workshopy pro školy a veřejnost zaměřené na práci s ručním historickým tiskařským lisem, na psaní starými písmy a techniku iluminace.

Výstavu bude možné zhlédnout ve velkém sálu Moravského zemského archivu na adrese Palachovo náměstí 1. Přístupná bude až do 19. května od úterý do neděle vždy od 10 do 18 hodin. „Pro některé cenné archiválie to znamená, že je veřejnost již dlouhou dobu nespátří. Například Antifonář královny Elišky Rejčky vystavíme v originále pouze poslední týden konání výstavy, jinak bude k vidění faksimile,“ vysvětlil Ladislav Macek, ředitel Moravského zemského archivu, a dodal, že mimořádnost výstavy je zdůrazněna záštitami ministra vnitra Víta Rakušana, hejtmána Jihomoravského kraje Jana Grolicha, brněnské primátorky Markéty Vaňkové a rektora Masarykovy univerzity Martina Bareše.

Při příležitosti přípravy výstavy vznikla také podcastová minisérie „Archiválie z jedné a druhé kapsy“, v níž autoři výstavy přibližují vybrané vzácné exponáty:

<https://www.phil.muni.cz/aktuality/archivalie-z-jedne-a-druhe-kapsy-ikonicky-rajhradsky-rukopis>
<https://www.phil.muni.cz/aktuality/archivalie-z-jedne-a-druhe-kapsy-antifonar-elisky-rejcky>

[Základní informace o výstavě naleznete zde:](#)

<https://archivnictvi.phil.muni.cz/aktualne/kalendar-akci/vystava-moc-inkoustu>

<https://www.muni.cz/pro-media/tiskove-zpravy/vystava-pripravena-masarykovou-univerzitou-a-moravskym-zemskym-archivem-predstavi-unikatni-doklady-knizni-kultury-na-morave>